

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

پایان نامه جهت دریافت درجه دکتری حرفه‌ای

عنوان:

بررسی فراوانی علل لاپاراتومی در بیماران با ترومای شکم
مراجعه کننده به بیمارستان فاطمی اردبیل در سال 1395

اساتید راهنما:

دکتر میرسلیم سیدصادقی

دکتر ایرج پورفرزان

اساتید مشاور:

دکتر امیراحمد عرب زاده

دکتر سعید صادقیه اهری

نگارنده:

رضا علائی

تابستان 1396

شماره پایان نامه:

0617

سپاس بیکران خدای متعال را که توفیق ورود به
دنیای پر رمز و راز و شگفت انگیز وادی علم را
عنایت فرمود.

بزرگی انسان در معرفت است، در حکمت، در
مقصدی که می جوید، در بزرگی افکار و
اندیش هایش و چگونگی هایی که در زندگی
بر می گزیند.

خدایا بفهمانم که بی تو چه می شوم اما
نشانم نده،

خدایا بفهمانم و نشانم بده که با تو چه
خواهم شد.

سپاس بی پایان از اساتید بزرگوار و ارجمندم

جناب آقای

دکتر میر سلیم سید صادقی

جناب آقای دکتر

ایرج پور فرزانه

جناب آقای دکتر امیر احمد عرب زاده

جناب آقای دکتر سعید صادقیه اهری

که با

صبوری تمام و با راهنمایی های دلسوزانه در تمام این
مجموعه یاری گرم بودند و

هیچ واژه ای لطف و محبت بی دریغ ایشان نخواهد بود.

تقدیم با بوسه بر دستان پدرم :

پشتوانه ی زندگی ام ، کوه استواری که همیشه نیازمند
دستان قدرتمندش می باشم
خواهان آنم که بتوانم مجری آموزه هایش باشم.

به مادر مهربانم ،
به سنگ صبورم، به پاس محبت های بی پایانش
آن نگاه گرما بخشی که وجودم را فرا می گرفت ومرا
جانی دوباره می بخشید تا بر سختی های مسیر غلبه کنم .

تقدیم به :

برادران عزیزم

که وجودشان ما یه ی خشنودی زندگی ام می باشد ، به
پاس محبت های بی دریغشان که هرگز فروکش نمی
کند، باشد که پیاری حق شادترین روزهای زندگی، قله های
رفیع علم وتحصیل در انتظارشان باشد .

فصل اول: طرح تحقیق

Error! Bookmark not defined.....	1-1- بیان مساله
Error! Bookmark not defined.....	2-1- تعریف واژه‌ها
Error! Bookmark not defined.....	3-1- اهداف بررسی
Error! Bookmark not defined.....	1-3-1- هدف کلی
Error! Bookmark not defined.....	2-3-1- اهداف اختصاصی
Error! Bookmark not defined.....	4-1- سوالات تحقیق

فصل دوم: بررسی متون

Error! Bookmark not defined.....	1-2- ترومای شکمی
Error! Bookmark not defined.....	2-2- ترومای نافذ و غیر نافذ شکمی
Error! Bookmark not defined.....	3-2- آسیب طحال در ترومای شکم
Error! Bookmark not defined.....	4-2- آسیب کبد در ترومای شکم
Error! Bookmark not defined.....	5-2- آسیب روده در ترومای شکم
Error! Bookmark not defined.....	6-2- اقدامات تشخیصی ترومای نافذ و غیر نافذ
Error! Bookmark not defined.....	7-2- اقدامات لازم پس از تشخیص ترومای شکمی
Error! Bookmark not defined.....	8-2- روش‌های رادیولوژی در بررسی ترومای شکم
Error! Bookmark not defined.....	9-2- مروری بر مطالعات گذشته

فصل سوم: شیوه اجرای تحقیق

Error! Bookmark not defined.....	1-3- نوع مطالعه
Error! Bookmark not defined.....	2-3- جمعیت مورد مطالعه
Error! Bookmark not defined.....	3-3- حجم نمونه و روش نمونه‌گیری
Error! Bookmark not defined.....	4-3- روش گردآوری اطلاعات
Error! Bookmark not defined.....	5-3- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری
Error! Bookmark not defined.....	6-3- ملاحظات اخلاقی
Error! Bookmark not defined.....	7-3- متغیرهای مطالعه

فصل چهارم: نتایج

1-4- فراوانی بیماران و انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده **Error! Bookmark not defined.**

2-4- فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب جنس بیماران **Error! Bookmark not defined.**

3-4- فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب گروه‌های سنی **Error! Bookmark not defined.**

4-4- فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب سطح تحصیلات بیماران **Error! Bookmark not defined.**

5-4- فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب مکانیسم تروما **Error! Bookmark not defined.**

6-4- فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب یافته‌های فیزیکی و پاراکلینیکی قبل از

عمل **Error! Bookmark not defined.**

7-4- فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب آسیب ارگان‌های داخل شکمی .. **Error! Bookmark not defined.**

8-4- فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب نتیجه لاپاراتومی **Error! Bookmark not defined.**

9-4- فراوانی میزان لاپاراتومی مثبت و منفی به تفکیک مکانیسم ایجاد تروما **Error! Bookmark not defined.**

10-4- وضعیت بالینی بیماران ترومای شکمی لاپاراتومی شده در زمان ترخیص به تفکیک مکانیسم

ایجاد تروما **Error! Bookmark not defined.**

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

1-5- بحث و نتیجه‌گیری **Error! Bookmark not defined.**

2-5- نتیجه‌گیری نهایی **Error! Bookmark not defined.**

3-5- محدودیت‌های مطالعه 57

4-5- پیشنهادات 58

فهرست منابع و مراجع 59

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول 1-2: درجه بندی آسیب طحال براساس معیار Organ Injury Scale.....	11
جدول 2-2: درجه بندی آسیب کبد براساس معیار Organ Injury Scale.....	12
جدول 2-3: مایع درمانی بر اساس خون از دست رفته.....	17
جدول 1-3: متغیرهای مطالعه.....	28
جدول 1-4: فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب جنس بیماران.....	31
جدول 2-4: فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب گروه‌های سنی بیماران.....	33
جدول 3-4: فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب سطح تحصیلات بیماران.....	35
جدول 4-4: فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب مکانیسم تروما در بیماران.....	37

جدول 4-5: فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب یافته‌های فیزیکی و پاراکلینیکی قبل از

عمل..... 39

جدول 4-6: فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب آسیب ارگان‌های داخل شکمی در

بیماران..... 41

جدول 4-7: فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده برحسب نتیجه لاپاراتومی.....

42

جدول 4-8: فراوانی میزان لاپاراتومی مثبت و منفی به تفکیک مکانیسم ایجاد تروما.....

43

جدول 4-9: وضعیت بالینی بیماران ترومای شکمی لاپاراتومی شده در زمان ترخیص به تفکیک مکانیسم ایجاد

تروما..... 45

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

شکل 4-1: فراوانی انواع تروماهای شکمی لاپاراتومی شده.....

30

فهرست علايم اختصاری

CT: Computerised tomography

DPL: Diagnostic peritoneal lavage

FAST: Focused assessment with sonography for trauma

mmHg: Millimeters of Mercury

RBC: Red blood cells

بررسی فراوانی علل لاپاراتومی در بیماران با ترومای شکم مراجعه کننده به بیمارستان فاطمی اردبیل در سال 1395

چکیده فارسی

سابقه و هدف: تروما شایعترین علت مرگ در سنین یک تا 44 سالگی و سومین علت مرگ بدون توجه به سن می‌باشد. ترومای شکم یکی از شایعترین موارد تروما است. لاپاراتومی میتواند روش درمانی بکار برده شده در ترومای شکم باشد. هدف مطالعه بررسی فراوانی علل لاپاراتومی در ترومای نافذ و غیرنافذ شکمی می‌باشد. مطالعه حاضر با هدف تعیین فراوانی علل لاپاراتومی در بیماران با ترومای شکم مراجعه کننده به بیمارستان فاطمی اردبیل در سال 1395 انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی با استفاده از پرونده‌های بیماران بستری به علت ترومای نافذ و غیر نافذ شکم در بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل در سال 1395 انجام شد. معیار ورود به مطالعه شامل تشخیص ترومای شکمی در بیماران و تشخیص جراح عمومی در خصوص وجود شرایط لاپاراتومی بود. در این مطالعه متغیرهای سن، جنس، سطح تحصیلات، نوع تروما (نافذ و غیر نافذ)، نتایج جراحی لاپاراتومی یافته‌های فیزیکی و پاراکلینیک بیماران قبل از عمل جراحی جمع آوری شد.

یافته‌ها: در مجموع، 120 بیمار ترومای شکمی که در بیمارستان فاطمی اردبیل تحت جراحی لاپاراتومی قرار گرفته بودند بررسی شدند. 80٪ مذکر و 20٪ مونث بودند. بیشترین فراوانی بیماران مربوط به گروه سنی 29-20 سال بود (35٪). 46 مورد (38/3٪) نافذ و 74 مورد (61/7٪) غیر نافذ بودند. شایع‌ترین مکانیسم منجر به ترومای شکمی غیر نافذ، تصادف با اتومبیل بود (83/8٪). مکانیسم منجر به تروما در همه‌ی بیماران دچار ترومای شکمی نافذ، جسم نافذ بود. علائم تحریک پریتون در 56/5٪ از بیماران با ترومای شکمی نافذ و 62/2٪ از بیماران ترومای غیر نافذ مشاهده شد. هیپوتانسیون در 21/7٪ از بیماران با ترومای شکمی نافذ و 62/2٪ از بیماران ترومای غیر نافذ مشاهده گردید. شایع‌ترین ارگان آسیب دیده در بین بیماران ترومای شکمی غیر نافذ، طحال بود (51/4٪). شایع‌ترین اندام داخل شکمی آسیب دیده در موارد ترومای نافذ روده‌ها بود (17/4٪). میزان کلی لاپاراتومی منفی 21/7٪ بود که فراوانی لاپاراتومی منفی در بیماران با ترومای نافذ به طور قابل توجهی بیشتر از بیماران با ترومای غیر نافذ بود (47/8٪ در مقابل 5/4٪ و $P < 0/0001$). 9/2٪ از کل بیماران فوت شده بودند که میزان فوتی در بین بیماران با ترومای غیر نافذ بیشتر از بیماران با ترومای نافذ بود (12/2٪ در مقابل 4/3٪).

نتیجه‌گیری: در مجموع یافته‌های این مطالعه نشان داد که: 1. تصادف ترافیک جاده‌ای و جسم نافذ به ترتیب شایع‌ترین علل لاپاراتومی در بیماران ترومای شکمی غیر نافذ و نافذ می‌باشند. 2. طحال و روده کوچک به ترتیب شایع‌ترین اندام‌های داخل شکمی آسیب دیده در بیماران ترومای شکمی غیر نافذ و نافذ می‌باشند. 3. مردان جوان، شایع‌ترین گروه در معرض خطر تروماهای شکمی هستند.

واژه‌های کلیدی: تروما، تندرns، ترومای بلات، لاپاراتومی.

